

ROSY SALA ROSE**„Krytyczny słownik mitów i symboli nazizmu”**

WYDAWNICTWO SIC!, Warszawa 2006

Do lektury „Krytycznego słownika mitów i symboli nazizmu” autorstwa Rosy Sala Rose, badaczki mitów politycznych i społecznych, zasiadłam posiadając wyłącznie potoczne pojęcie na temat symboli nazistowskich, jednakże ugruntowaną wiedzę akademicką z zakresu mitologii i symboliki w wymiarze ogólnym.

Zaskoczył mnie już sam wstęp, w którym autorka obszernie rozpisuje się na temat korzeni światopoglądu narodowego socjalizmu jak i „wielkim łańcuchu bytów” nie tłumacząc przy tym ani tytułu swojej pracy, ani tego co rozumie przez słowo mit czy symbol – a co uważam w tym przypadku za błąd, ponieważ już wertując spis treści natrafiłam na zaskakujące mnie hasła (książka ma formę encyklopedyczną, hasła opisywane przez autorkę ułożone są w kolejności alfabetycznej). Nie wszystkie one wydały mi się z początku oczywiste, ponieważ oprócz symboli, których nie mogło zabraknąć w tego typu książce, jak: „Swastyka”, „Orzeł”, „Pochodnia” czy „Runy”, lub mitów takich jak ten o Walhalli, **Horscie Wesselu** czy o „Rasie Aryjskiej”, możemy znaleźć takie hasła jak: „Autostrada”, „Jezus Chrystus”, „Stonehenge” czy „Kula Ziemska”. Dopiero po wnikliwym przeczytaniu książki za-

czynamy rozumieć, jaki zamiar miała autorka umieszczając te zagadkowe pozycje. Nie jest to wszak jedynie słownik mitów i symboli, ale bardzo szeroki opis elementów ideologii i propagandy nazistowskiej. Dowiemy się z niej, w jaki sposób tworzony był pejzaż nazistowskiego świata, jak interpretowane były różnorodne dzieła literackie czy muzyczne oraz jakimi argumentami posługiwali się naziści w celu przypisania pochodzenia germańskiego największym dziełom kultury europejskiej. Przeczytamy również, w jaki sposób i za pomocą jakich haseł udowadniali swoją wyższość nad wszelkimi narodami i uzasadniali swoją chęć lub wręcz obowiązek objęcia panowania nad światem. Mimo iż tytuł może być mylący i nie dla każdego treść zaspokoi wcześniejsze oczekiwania, nie można zarzucić autorce nierzetelnego przekazania bogatych informacji na temat szeroko rozumianej ideologii nazistowskiej. Nie sposób też nie docenić dosadnego tonu książki, którego celem jest przestroga przed myśleniem, postrzeganiem i interpretowaniem świata, jakie prezentowali przedstawiciele i wyznawcy ideologii nazistowskiej. Książka jest też o tyle cenna, iż obnaża w zarodku wszelkie, coraz częstsze, próby „rehabilitacji” i powtórzonego wprowadzenia w krąg normalnego obiegu kulturowego niektórych symboli i mitów nazistowskiej ideologii.

MARIA POŻAROWSKA